

NASCHRIFT BIJ HET ARTIKEL "OVER HET VRAAGSTUK VAN
DE IMMUNITEIT VAN SLANGEN".

Door: A.B. van Woerkom, Volkerakstraat 19-bis,
3522 RB Utrecht.

De heer Raymond Hoser trekt uit zijn eigen ervaringen en die van kennissen van hem de konklusie dat doodsadders immuun zijn voor het gif van hun eigen soort. Afwijkende waarnemingen worden als "twijfelachtig" bestempeld of verklaard op grond van "buitengewone omstandigheden".

In Litteratura Serpentium (1985), Vol. 5 (5): 174-183 (Eng. ed.: 170-180) beschrijft de heer Paul Heinrich Stettler de dood van twee gezonde doodsadders ten gevolge van de beet van een soortgenoot. Het betrof hier drie jongen uit hetzelfde nest. Ik heb hierover contact opgenomen met de heer Stettler, die mij de volgende aanvullende gegevens verstrekke.

Het moederdier was drachtig gevangen in de natuur. Direkt na de geboorte zijn de vijf jongen opgestuurd naar Zwitserland, waar zij verdeeld werden. Het was al enkele keren voorgekomen dat twee dieren elkaar gebeten hadden uit voedselnijd, waarna echter geen vergiftigingsverschijnselen waren opgetreden bij de gebeten dieren.

Na $3\frac{1}{2}$ jaar stierf in de voortplantingstijd echter één dier ten gevolge van een beet van zijn broer, na $4\frac{1}{2}$ jaar stierf op dezelfde manier een tweede dier. Deze voorvallen bewijzen voor mij dat doodsadders niet per definitie immuun zijn voor het gif van hun eigen soort.